

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษา และเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอน ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในการจัดกิจกรรมตามแผนการสอนจริยศึกษา ฉบับปรับปรุงแก้ไข ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก โดยมุ่งที่จะนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนจริยศึกษาในโรงเรียน และปรับปรุงแผนการสอนจริยศึกษา ให้เหมาะสมยิ่งขึ้นต่อไป

การเตรียมงานก่อนวิจัย

ก่อนดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

1. ศึกษาหน่วยงาน เอกสาร วารสาร หนังสือ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่ เกี่ยวกับการสอนจริยศึกษา
2. ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 และต้นฉบับร่าง แผน การสอน จริยศึกษาฉบับปรับปรุงแก้ไข ของศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ กระทรวง ศึกษาธิการ
3. ศึกษาทฤษฎี ความหมายของพฤติกรรมการสอน และแบบสังเกตพฤติ- การสอนประเภท Categories System และ Sign System เพื่อเป็น พื้นฐานเบื้องต้น ในการสร้างแบบสังเกต ของผู้วิจัยเอง
4. ไปทดลองสังเกต และบันทึกพฤติกรรมของครู ที่เกิดขึ้นจริงในห้องเรียน

5. รวบรวมข้อมูลทั้งหมดและกำหนดขอบเขตเพื่อสร้างแบบสังเกต
6. ติดต่อโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือ ในการทดลองใช้ แผนการสอนจริยศึกษา ฉบับปรับปรุง และสังเกตพฤติกรรมการสอนของคุณ

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นครูประจำชั้น และเป็นผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย วิชาจริยศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ปีการศึกษา 2525 จำนวน 15 โรงเรียน โดยผู้วิจัยดำเนินการเลือกตัวอย่างประชากรตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. สํารวจจำนวนโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี โดยแบ่งขนาดโรงเรียนตามเกณฑ์ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2524 ปรากฏว่ามีจำนวนโรงเรียนแบ่งตามเกณฑ์ ดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 9 โรงเรียน

โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 50 โรงเรียน

โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 52 โรงเรียน

2. สุ่มโรงเรียนโดยวิธีแยกประเภท (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของโรงเรียน แล้วเลือกสุ่มมาอย่างละ 5 โรงเรียน ได้โรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรทั้งหมด 15 โรงเรียน ดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ 5 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านม่วงคอม โรงเรียนชุมชนบ้านชัยบาดาล โรงเรียนบ้านลำนารายณ์ โรงเรียนบ้านหนองรี โรงเรียนชุมชนวัดจรงโกมิตรภาพที่ 157

โรงเรียนขนาดกลาง 5 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านท่ามะนาว โรงเรียนนิคมลำนารายณ์ โรงเรียนบ้านเขายายกะตา โรงเรียนบ้านท่าดินคำ และโรงเรียน

บ้านท่ามะกอก

โรงเรียนขนาดเล็ก 5 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านเขาหน้าตัก โรงเรียนบ้านใหม่ทรัพย์เจริญ โรงเรียนบ้านวังกานเหลือง โรงเรียนบ้านหนองปลาไหล และโรงเรียนบ้านหงาตาแก้ว

3. สุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นครูสอนวิชาศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากโรงเรียน (ในข้อ 2) ที่มีจำนวนเกินหนึ่งห้องเรียน โดยวิธีสุ่มแบบง่าย

(Simple Random Sampling)

รายละเอียดของการสุ่มตัวอย่างประชากร แสดงไว้ในตารางที่ 1 ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 แสดงการสูบบุหรี่อย่างประชากร

ขนาดโรงเรียน	จำนวน	ผู้สูบบุหรี่	ชื่อโรงเรียน	ครูป.1	จำนวนครูที่สูบบุหรี่
ขนาดใหญ่	9	5	โรงเรียนบ้านม่วงคอม	2	1
			โรงเรียนชุมชนบ้านชัยบาดาล	4	1
			โรงเรียนบ้านหนองรี	3	1
			โรงเรียนบ้านลำนารายณ์	6	1
			โรงเรียนชุมชนวัดจวงโกมิตรภาพที่ 157	4	1
ขนาดกลาง	50	5	โรงเรียนบ้านทามะนาว	1	1
			โรงเรียนนิคมลำนารายณ์	1	1
			โรงเรียนบ้านเขายายกะตา	2	1
			โรงเรียนบ้านท่าคินคำ	4	1
			โรงเรียนบ้านทามะกอก	3	1
ขนาดเล็ก	52	5	โรงเรียนบ้านเขาหน้าตัด	1	1
			โรงเรียนบ้านใหม่ทรัพย์เจริญ	1	1
			โรงเรียนบ้านวังกานเหลือง	1	1
			โรงเรียนบ้านหนองปลาไหล	1	1
			โรงเรียนบ้านทุ่งตาแก้ว	1	1
			รวม	35	15

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจรรยาศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และแบบสอบถามความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับแผนการสอนจรรยาศึกษา ฉบับปรับปรุงแก้ไข ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

ก. การสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู

1. ศึกษาและ วิเคราะห์เครื่องมือสังเกตพฤติกรรมทางวาจา ในการเรียนการสอนของ เน็ด เอ. แพลนเดอร์ส (Ned A. Flanders) ซึ่งเรียกว่า FIAC (Flanders's Interaction Analysis Categories) เครื่องมือสังเกตพฤติกรรมของ ริชาร์ด แอล. โอเบอร์ และคณะ (Richard L. Ober and Other) ซึ่งเรียกว่า The Recipractal Category System แบบสังเกตพฤติกรรม A Taxonomy of Teaching Behavior ของศูนย์กลางการวิจัยและพัฒนาการสอนของมหาวิทยาลัยแสตนฟอร์ด (Standford-Center of Research and Development in Teaching) และแบบสังเกตพฤติกรรมของ OScAR II (Observation Schedule and Record Instrument) ของ Donald M. Medley and Harold E. Mitzel เพื่อเป็นพื้นฐานเบื้องต้นให้แก่ผู้วิจัยสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนจรรยาศึกษา

2. ปรับจุดประสงค์และกิจกรรมที่เสนอแนะในแผนการสอน ให้เป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมทางการ เรียนของนักเรียนและพฤติกรรมการสอนของครู แล้วนำพฤติกรรมการสอนของครูและพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนมาจัดเป็นแบบสังเกตพฤติกรรมการสอน โดยกำหนดประเภทของพฤติกรรมการสอนที่ต้องสังเกต 7 ประเภทดังนี้คือ

พฤติกรรมประเภท ก. กิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูและนักเรียนกระทำร่วมกัน มี 4 ข้อ

- หรือครูใหม่ 19 ข้อ
- พฤติกรรมประเภท ข. กิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูเป็นผู้นำ
- พฤติกรรมประเภท ค. กิจกรรมการเรียนการสอนที่นักเรียนทำตามตามลำพัง มี 7 ข้อ
- พฤติกรรมประเภท ง. การเน้นกระบวนการกลุ่ม มี 8 ข้อ
- พฤติกรรมประเภท จ. การควบคุมชั้นและบรรยากาศในชั้นเรียน มี 11 ข้อ
- พฤติกรรมประเภท ฉ. การใช้สื่อการสอน มี 15 ข้อ
- พฤติกรรมประเภท ช. พฤติกรรมของครูก่อนสิ้นสุดการสังเกต มี 15 ข้อ

3. การสร้างค่านิยมปฏิบัติการของตัวแปรต่าง ๆ โดยกำหนดแนวทางรายละเอียดของพฤติกรรมการสอน แต่ละข้อความในแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของผู้วิจัย

4. นำแบบสังเกตที่สร้างขึ้นไปสังเกตครูผู้สอนจริยศึกษาที่ โรงเรียนบ้านลำน้ำรายณ์ เพื่อตรวจสอบคุณภาพแบบสังเกตว่าครอบคลุมพฤติกรรมที่เกิดขึ้น ในชั้นเรียนหรือไม่ ใ้จดบันทึกพฤติกรรม นอกเหนือจากที่มีในแบบสังเกต เพื่อนำมาปรับปรุงแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนจริยศึกษา ให้สมบูรณ์ขึ้น

5. นำแบบสังเกตที่ปรับปรุงแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 13 ท่าน (เกษม บุญอ่อน 2522 : 26-28) ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ผู้เกี่ยวข้องกับการสร้างหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 และผู้มีประสบการณ์การสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตลอดจนผู้ที่มีความชำนาญด้านการสอนจริยศึกษา เป็นผู้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และตัดสินรายการในแบบสังเกตว่า มีความสอดคล้อง และครอบคลุมพฤติกรรมการสอนของครูในการจัดกิจกรรมทางการเรียนการสอนหรือไม่ การ

แบ่งหัวข้อพฤติกรรมในเชิงรายละเอียดถูกต้องแล้วหรือไม่ มีพฤติกรรมในการจัดกิจกรรมอื่นใดอีกบ้าง ที่ควรเพิ่มเติมในแบบสังเกต ภาษาที่ใช้อธิบายพฤติกรรมถูกต้องหรือไม่ และสามารถวัดได้ตรงตามจุดประสงค์ของการวิจัยหรือไม่

6. นำแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนมาปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้เป็นแบบฉบับสมบูรณ์

7. ผู้วิจัยทำความเข้าใจกับรายละเอียดของพฤติกรรมการสอน แต่ละประเภทแต่ละข้อความ เพื่อให้การสังเกตพฤติกรรมการสอนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และมีความเที่ยงในการสังเกต แล้วนำแบบสังเกตไปทดลองใช้อีกครั้ง เพื่อหาความเที่ยง และประสิทธิภาพของการใช้ โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยไปสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในช่วงเวลาเดียวกัน 2 ครั้ง ครั้งละ 20 นาที

รายละเอียดของพฤติกรรมการสอนแต่ละประเภทในแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนมีดังนี้

1. กิจกรรมที่ครูและนักเรียนกระทำร่วมกัน หมายถึง ครูและนักเรียนสนทนาซักถามปัญหาเกี่ยวกับข้อเท็จจริง โดยให้นักเรียนตอบจากความรู้ ความจำ หรือตอบโดยใช้ความคิดที่มีเหตุผล หรือครูสร้างสถานการณ์ให้นักเรียนแก้ปัญหา
2. กิจกรรมที่ครูใช้หรือครูเป็นผู้นำ หมายถึง ครูเป็นผู้จัดการ ริเริ่ม กระทำหรือกระตุ้น แนะนำแนวทางให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม โดยบอกให้นักเรียน ทำอะไร อย่างไร และเพื่ออะไร เช่น ครูอธิบาย ครูเล่าเรื่อง ครูให้นักเรียนเล่นเกม เป็นต้น
3. กิจกรรมที่ครูให้นักเรียนทำตามลำพัง หมายถึง ครูให้โอกาสนักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ได้ฝึกปฏิบัติจริง หรือได้ทำงานตามที่มอบหมายเป็นรายบุคคล
4. การเน้นกระบวนการกลุ่ม หมายถึง ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม

5. การควบคุมชั้นและบรรยากาศในชั้นเรียน หมายถึง บรรยากาศในห้องเรียนที่ทำให้ผู้เรียนมีความอบอุ่นใจ มีความสนิทสนมเป็นกันเอง

6. การใช้สื่อการสอน หมายถึง ครูเลือกชนิดของอุปกรณ์ และมีวัตถุประสงค์ในการใช้ เช่น เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนสนใจเรียน เพื่อให้ความกระจ่างแจ้งในบทเรียน เพื่อเสริมสร้างเจตคติของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้ รวมทั้งการเลือกใช้สื่อการสอนที่มีความเหมาะสมกับวัย สติปัญญา และประสบการณ์ ของนักเรียน

7. พฤติกรรมของครูก่อนสิ้นสุดการสังเกต หมายถึง พฤติกรรมทั่วไปเกี่ยวกับบุคลิกภาพของครู บรรยากาศการเรียนการสอน การวัดผล ผู้สังเกตจะเห็นการแสดงออกของครู ตั้งแต่เริ่มต้นการสังเกต จนกระทั่งสิ้นสุดการสังเกต เป็นพฤติกรรมที่ครูปฏิบัติเสมอจนเป็นปกติ พฤติกรรมประเภทนี้จะบันทึกลงแบบสังเกตเมื่อสิ้นสุดการสังเกตแต่ละครั้ง เป็นการสรุปพฤติกรรมทั่วไป ที่สังเกตเห็นในการสังเกตแต่ละครั้ง

รายละเอียดของพฤติกรรมการสอนแต่ละข้อความในแบบสังเกตพฤติกรรมการสอน มีดังนี้

1. ครูสนทนาและซักถามนักเรียนด้วยคำถามที่มีคำว่า ใคร อะไร ที่ไหน เมื่อไร ใข้ไหม ใชหรือไม่ใช่ โดยสนทนาซักถามเรื่องราวต่าง ๆ จากที่นักเรียนได้ฟัง ได้อ่าน ได้เรียนรู้ หรือจากประสบการณ์ของนักเรียน เพื่อหาข้อเท็จจริง หรือเพื่อทบทวน หรือเน้นข้อมูลนั้น ๆ ด้วยการซักถามจากความรู้ความจำ

2. ครูสนทนาและซักถามนักเรียนด้วยคำถามที่มีคำว่า อย่างไร เหตุใด ทำไม เพราะอะไร โดยสนทนาซักถามเรื่องราวปัญหาข้อเท็จจริง เพื่อทดสอบความเข้าใจ และให้นักเรียนตอบโดยใช้ความคิดที่มีเหตุผล

3. ครูสร้างสถานการณ์เพื่อให้นักเรียนช่วยกันแก้ปัญหา โดยกำหนดสถานการณ์สมมติขึ้นมาให้สัมพันธ์กับเรื่องที่เรียน และให้นักเรียนสมมติตัวเป็นบุคคลในเรื่อง

เพื่อฝึกการแก้ปัญหา และศรัทธาใจเมื่อเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ

4. ครูและนักเรียนช่วยกันรวบรวมประเด็นสำคัญ โดยเลือกถามหรือตั้งคำถามในส่วนที่สำคัญของบทเรียน ครูคอยนำหรือเสริมหรือใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนช่วยกันสรุป จับใจความของเรื่อง ที่ได้เรียนไปแล้ว

5. ครูสาธิตให้นักเรียนดู โดยกระทำหรือแสดงออกทางกิริยาท่าทาง หรือคำพูดให้นักเรียนเห็นจริง และเข้าใจในสิ่งที่เรียนได้มากขึ้น

6. ครูเล่าเรื่อง เล่าเหตุการณ์ เล่านิทาน โดยเล่าเรื่องต่าง ๆ เล่าเหตุการณ์ ประสบการณ์ เล่านิทาน ชาว ฯลฯ ให้นักเรียนฟัง

7. ครูอธิบาย โดยพูดบรรยายเนื้อหา บอกความหมาย ให้ข้อเท็จจริง หรือความคิดเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องที่เรียน

8. ครูยกตัวอย่างเรื่องใกล้ตัวมาประกอบบทเรียน โดยเล่าเรื่องประกอบคำอธิบายจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใกล้ตัวนักเรียน เช่น เรื่องราวภายในครอบครัว ในโรงเรียน และในชุมชนของนักเรียน

9. ครูให้นักเรียนเล่นเกม โดยให้เล่นเกมต่าง ๆ เล่นปริศนาคำทาย เพื่อฝึกปฏิบัติตน หรือนำเหตุการณ์ในขณะที่เล่นมารวมกันอภิปราย และตกลงเป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติร่วมกัน

10. ครูให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติ โดยกำหนดตัว หรือให้นักเรียนเลือกผู้แสดงกันเอง หรือเสนอชักชวนให้นักเรียนแสดงเป็นบุคคลต่าง ๆ เพื่อฝึกการกล้าแสดงออก ฝึกให้ผู้เรียนใคร่รู้จักปรับ หรือเปลี่ยนทัศนคติ และพฤติกรรมโดยปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม

11. ครูนำนักเรียนร้องเพลง โดยครูนำเพลงมาสอนให้นักเรียนร้องประกอบบทเรียน

12. ครูมอบหมายงานให้นักเรียนทำโดยบอกให้อ่าน เขียน ค้นคว้า สังเกต หรือทำงานตามที่ครูกำหนด

13. ครูตรวจผลงาน การบ้าน และแบบฝึกหัด โดยใช้เวลาขณะนักเรียนทำงานตามที่ครูสั่งตรวจงานของนักเรียน หรือนักเรียนทำงานตามที่กำหนดเสร็จก่อน เวลานั้นนำไปส่งให้ครูตรวจ

14. ครูบอกกฎเกณฑ์ให้นักเรียนปฏิบัติ โดยครูกำหนด หรือบอกหลักเกณฑ์ เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ให้นักเรียนเองทั้งหมด

15. ครูเป็นผู้ตัดสินข้อถูกผิด หรือแก้ปัญหานักเรียน โดยเป็นผู้บอกหรือ แก้ไขปัญหาให้นักเรียนทันที โดยไม่ให้โอกาสนักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ถิหาคำตอบ หรือฝึกแก้ปัญหา

16. ครูตอบคำถามของตนเอง หรือใช้คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ โดยครูถามคำถามที่ชี้แนะ และคำถามนำเรื่อง หรือเพื่อความสละสลวยของเรื่องแล้วครูเป็นผู้ตอบคำถามเสียเอง ไม่เปิดโอกาส หรือหอดระยะเวลาให้นักเรียนคิดคำตอบโดยเสรี

17. ครูใช้ถ้อยคำให้นักเรียนกล่าวพูด กล่าวทำ กล่าวแสดงความคิดเห็น โดยพูดทบทวนถึงเรื่องที่เคยสอนไปแล้วโยงเข้าสู่เรื่องที่ต้องการสอน ใช้คำพูดที่เร้าให้นักเรียนปฏิบัติตามที่ครูต้องการ พูดชักชวนสนับสนุนให้กำลังใจให้นักเรียนเสนอตัวออกมาพูด และแสดง เช่น "ไม่มีใครเป็นผู้กล้าหาญสักคนเลยหรือในห้องนี้" "ใครอยากแสดงเป็นเด็กเลี้ยงแกะ" "ไหนใครจะถามอะไรอีกไหม" "ไม่ถูกแต่ให้ข้อคิดคือลองดูไหมซิ" "ใกล้เคียงไหนต่อไปอีกซิ"

18. ครูใช้น้ำเสียงและท่าทางประกอบการเล่าเรื่อง โดยเน้นเสียง หอดเสียงให้มาก เล่าเรื่องพร้อมกับแสดงสีหน้าท่าทางประกอบ เพื่อให้นักเรียนเกิดอารมณ์คล้อยตาม

19. ครูจัดเกมสัมพันธ์กับเรื่องที่เรียน โดยเลือกเกมมาใช้ประกอบได้

เหมาะสมกับเรื่องที่เรียน เพื่อเสริมความรู้ ความเข้าใจของนักเรียน

20. ครูจัดเพลงให้นักเรียนร้องได้สอดคล้องกับบทเรียน โดยเลือกเพลงมาให้นักเรียนร้องได้เหมาะสม สัมพันธ์กับเรื่องที่เรียน เพื่อเสริมความรู้ ความเข้าใจ และช่วยให้บรรยากาศในชั้นเรียนดีขึ้น

21. ครูให้นักเรียนคิดและออกท่าทางตามเนื้อเพลงโดยอิสระ โดยปล่อยให้เด็กเรียนคิดและแสดงท่าทางตามเนื้อเพลงกันโดยเสรี

22. ครูกระตุ้นให้นักเรียนนำสิ่งที่เรียนรู้ในห้องเรียนไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยคอยนำ หรือเสริม หรือใช้คำพูดกระตุ้นให้นำสิ่งที่เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น รักกันต้องช่วยเหลือกัน ถ้าเธออยากให้เป็นเพื่อนให้ครู ให้พ่อแม่รักเธอ เธอต้องรู้จักที่จะช่วยเหลือเขา ไม่เชื่อเธอลองปฏิบัติดูสิ

23. ครูสังเกตความสนใจและความตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน โดยมองสำรวจ เดินตรวจ หรือแสดงท่าที ให้รู้ว่าพฤติกรรมของนักเรียนทุกคนอยู่ในสายตาทุกขณะ

24. ครูให้นักเรียนพูดชี้แจงหรือแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนพูดได้ทันที ไม่ต้องยกมือขออนุญาต หรือให้ตอบคำถามพร้อมกัน หรือให้นักเรียนพูดแสดงความคิดเห็นโดยไม่มีการบังคับ หรือเจาะจงตัว

25. ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างประกอบบทเรียน โดยให้เล่าเรื่อง เล่าประสบการณ์ เหตุการณ์ ชาว ฯลฯ ให้เพื่อนฟัง

26. ครูให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตน หรือลองปฏิบัติซ้ำหลาย ๆ ครั้ง โดยให้ฝึกปฏิบัติจริง เช่น การเข้าแถว การนั่งสมาธิ

27. ให้นักเรียนพิจารณาเปรียบเทียบ การปฏิบัติกิจกรรมของเพื่อน โดยให้สังเกตและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมของเพื่อน เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การเล่นเกม เป็นต้น

28. ครูให้นักเรียนรายงานผลการปฏิบัติงานให้ครูทราบ โดยให้นักเรียนซึ่งปฏิบัติกิจกรรม เช่น แสดงบทบาทสมมติ หรือเล่นเกม หรือทำงานตามที่ครูมอบหมาย และแสดงความคิดเห็นจากการทำกิจกรรมนั้น ๆ ให้ครูฟัง

29. ครูให้นักเรียนอ่านข้อความที่สรุปบทเรียน โดยให้อ่านข้อความที่สรุปบนกระดานดำ หรือในแผนภูมิ เพื่อย้ำและเน้นให้นักเรียนจดจำประเด็นสำคัญ

30. ครูให้นักเรียนจดงาน คัด เขียน ข้อความที่เรียนลงสมุด โดยให้ลอกข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญของนักเรียนลงสมุด เพื่อให้นักเรียนจดจำข้อความได้แม่นยำทนทานยิ่งขึ้น

31. ครูให้นักเรียนทำงานเป็นรายบุคคล โดยให้นักเรียนทำงานตามลำพัง ทีละคน โดยไม่มีการปรึกษาหารือกัน

32. ครูให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม โดยจัดให้นักเรียนทำงานร่วมกัน หรือนักเรียนรวมกลุ่มกันทำงานเองตามความสมัครใจ

33. ครูอธิบายแนะนำก่อนให้นักเรียนทำงานกลุ่ม โดยอธิบายลักษณะงานหรือมอบข้อปฏิบัติ ในการทำงานกลุ่มให้นักเรียนเข้าใจอย่างชัดเจน จนนักเรียนเห็นแนวทางในการทำกิจกรรม ตามที่ครูมอบหมายร่วมกันได้

34. ครูให้นักเรียนแบ่งหน้าที่กันทำงาน โดยให้แบ่งหน้าที่หรืองานตามที่ครูแนะนำ และทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ อย่างทั่วถึง

35. ครูให้นักเรียนปรึกษาหารือกัน โดยขณะทำงานนักเรียนปรึกษาหารือร่วมกันทุกคน ไม่ใช่หัวหน้ากลุ่มจัดการทำกิจกรรมทั้งหมดเพียงผู้เดียว

36. ครูให้นักเรียนช่วยกันวิพากษ์ วิจาร์ณ คัดสิน และสรุปหาคำตอบ โดยจัดให้นักเรียนทุกคนในกลุ่ม ฝึกวิพากษ์ วิจาร์ณ คัดสิน และสรุปคำตอบเป็นกลุ่ม เพื่อนำผลรายงาน

37. ครูให้ความช่วยเหลือแนะนำนักเรียนขณะทำงานกลุ่ม โดยคอยเดินสังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียนแต่ละกลุ่ม และให้คำแนะนำช่วยเหลือกลุ่มที่ประสบปัญหา ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมภายในกลุ่มของตนได้

38. ครูไม่ต้องคอยควบคุมนักเรียนก็สามารถทำงานได้เป็นอย่างดี โดยให้นักเรียนแสดงความสามารถทำงานกันเองได้อย่างถูกต้อง และมีขั้นตอนของการทำงานกลุ่ม โดยไม่ต้องมีครูคอยควบคุมทุกระยะ หรือยื่นประจำคอยกำกับที่โต๊ะนักเรียน

39. นักเรียนคุยเสียงดังหรือขาดความสนใจขณะที่ครูกำลังสอน โดยนักเรียน 3-4 คน พุกคุยกับเพื่อนเล่นของเล่น หรือดูจากที่นึ่งไปทำสิ่งใด ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นเวลานานเกิน 2 นาที

40. ครูบังคับให้นักเรียนนั่งนิ่ง ๆ โดยออกคำสั่งให้นักเรียนนั่งนิ่ง ๆ มือยกออกไม่ให้ไหวติงเมื่อครูจะเริ่มสอนหรือขณะสอน เป็นระยะเวลาครั้งละนาน ๆ

41. ครูตำหนิ ชู่ ตี หรือลงโทษนักเรียน โดยคุกคามกล่าวนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน ชู่ว่าจะลงโทษถ้าไม่เชื่อฟัง หรือเมื่อทำไม่ถูกต้อง หรือลงโทษโดยการทำร้ายร่างกายนักเรียน ไล่นักเรียนออกนอกห้องเรียน

42. ครูชักจูงหว่านักเรียนที่กำลังแสดงความคิดเห็น โดยห้ามปรามเมื่อนักเรียนพูดให้ความคิดเห็น เช่น "เธอเงิบ ๆ" "ครูไม่ได้ถาม" "ครูจะให้เขาตอบไม่ใช่เขตอบ" หรือละเลย เพิกเฉย ไม่เอาใจใส่

43. ครูปล่อยให้ให้นักเรียนหัวเราะเยาะเมื่อเห็นผู้อื่นทำผิด โดยครูละเลยที่จะตักเตือนนักเรียนที่ถูกเยาะเย้ย ล้อเลียน ชำเติมผู้ที่ทำผิดพลาทหรือบกรอง

44. ครูใช้คำพูดหรือท่าทางกระตุ้นให้นักเรียนแก้ไข ปรับปรุงการปฏิบัติตนเป็นรายบุคคลทันที โดยครูเตือนภัยท่าทาง หรือคำพูดให้นักเรียนแก้ไขข้อผิดพลาด หรือการปฏิบัติตนที่ไม่ถูกต้องของนักเรียนทันทีที่พบ เช่น "หันหน้าไปทางเพื่อน

ชิตะ เวลาพูดไม่ไขกั่มหน้ามองพื้น" "อย่าเอามือล้วงกระเป๋าเวลาพูดกับครูคะ"
"ตอบให้ดังกว่านี้อีกชิตะ"

45. ครูพูดหรือแสดงท่าทางพอใจ ชมเชย เมื่อนักเรียน พูด ถาม หรือ ทำกิจกรรมถูกต้อง โดยครูใช้คำพูด เช่น เก่ง ดี ฉลาด ถูกต้อง น่าสนใจจริง เยี่ยมมาก แจ๋วไปเลย หรือแสดงออกทางกิริยาอาการที่สังเกตเห็นได้ว่า ครูยกย่องสรร เสริญการกระทำนั้น ๆ ของนักเรียน เช่น แสดงท่าทางอาการยิ้มแย้ม ประทับมือ สบตา พยักหน้า หัวเราะ มองดูด้วยความสนใจรวมกลุ่มฟังนักเรียนสนทนา

46. ครูยกตัวอย่างนักเรียนที่ประพฤติปฏิบัติดี ถูกต้อง เพื่อเป็นการให้ กำลังใจ และกระตุ้นนักเรียนอื่นให้ปฏิบัติตาม โดยเอ่ยนามผู้ที่นักเรียนควรเอาอย่าง หรือแสดงออกด้วยคำพูด ให้ผู้อื่นเห็นเป็นตัวอย่าง เมื่อนักเรียนคนใดคนหนึ่ง หรือกลุ่ม ใดกลุ่มหนึ่งประพฤติปฏิบัติดี ถูกต้องตามข้อตกลงร่วมกัน

47. ครูให้นักเรียนเดินไปทำธุระ หรือติดต่อกับเพื่อนได้ โดยไม่ต้องขอ อนุญาต โดยครูไม่บังคับ หรือออกกฎเกณฑ์อย่างเข้มงวดว่า จะต้องขออนุญาตก่อนจะ ลุกจากที่นั่งทุกครั้ง และให้นักเรียนเดินไปทำธุระตามความจำเป็น ในห้องเรียนได้ โดยไม่ต้องขออนุญาต

48. เมื่อครูไม่อยู่ในชั้นเรียน นักเรียนยังคงทำงานต่อไปตามปกติ โดย นักเรียนยังคงปฏิบัติตนเหมือนครูยังอยู่ในชั้นเรียน ไม่ลุกขึ้นส่งเสียง หรือเล่นวุ่นวาย สับสน

49. ครูนั่งทำงานที่โต๊ะ นั่งอ่าน นั่งพัก หรือคุยกับคนอื่น โดยขณะที่ นักเรียนทำงานตามลำพัง ครูได้ใช้เวลาไปทำงานส่วนตัวที่โต๊ะครู

50. ครูใช้สื่อการสอนเพื่อเป็นการกระตุ้นในการนำเข้าสู่บทเรียน โดย ครูใช้ตัวบุคคล วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เทคนิควิธีการสอน หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อเร้าใจนักเรียนให้เกิดความสนใจที่จะเรียนรู้อะไรที่กำลังจะเรียน

51. ครูใช้สื่อการสอนเพื่อให้ความกระจ่างแจ้งในบทเรียน โดยครูใช้บุคคล วัสดุ อุปกรณ์ เทคนิควิธีการ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าใจบทเรียนที่ครูถ่ายทอดได้ง่าย แจ่มแจ้งและรวดเร็วขึ้น

52. ครูใช้สื่อการสอนเพื่อเสริมสร้างเจตคติของนักเรียน โดยใช้บุคคล วัสดุ อุปกรณ์ เทคนิควิธีการ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อถ่ายทอดความคิดที่ดี และสร้างรากฐานค่านิยมที่เป็นรูปธรรมขึ้นในความคิดของนักเรียน และช่วยปลูกฝังเสริมสร้างเจตคติที่ดี ให้เกิดขึ้นในความคิดนักเรียน

53. ครูใช้สื่อการสอนเพื่อให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยครูให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการใช้สื่อการสอน เพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงมากขึ้น ให้ได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 เช่น ได้สาธิต แสดง แก้ปัญหา ฯลฯ ซึ่งส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมการเรียนรู้

54. ครูใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับวัย สกิปัญญา และประสบการณ์ของนักเรียน โดยครูใช้เครื่องมือที่ช่วยสื่อความหมาย เพื่อให้การเรียนรู้นั้นเหมาะสมกับบทเรียน อายุน ระดับสกิปัญญา พื้นความรู้เดิม ความสามารถ ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน

55. สื่อการสอนที่ครูนำมาใช้ได้แก่ นิทาน เพลง ปริศนาคำทาย เกม แผนภูมิ รูปภาพ เครื่องใช้ เครื่องแต่งกาย หัวข้อสนทนา หัวข้ออภิปราย ฯลฯ

55.1 นิทานที่ครูนำมาใช้เป็นนิทานที่ได้เสนอแนะไว้ในแผนการสอนซึ่งครูนำมาเล่าให้นักเรียนฟัง

55.2 เพลงที่ครูนำมาใช้ เป็นเพลงที่ได้เสนอแนะไว้ในแผนการสอนซึ่งครูนำมาสอนให้นักเรียนร้อง

55.3 ปริศนาที่ครูนำมาใช้ เป็นปริศนาที่ได้เสนอแนะไว้ในแผนการสอน ซึ่งครูนำมาทายนักเรียน

55.4 เกมที่ครูนำมาใช้เป็นเกมที่ได้อธิบายและไว้ในแผนการสอน ซึ่งครูนำมาให้นักเรียนเล่น

55.5 แผนภูมิที่ครูนำมาใช้ ได้แก่ แผนภูมิประเด็นสำคัญที่สรุปบทเรียน ประเด็นสำคัญ แผนภูมิเนื้อร้องของเพลงตามแผนการสอน

55.6 สื่อการสอนที่ครูนำมาใช้ ได้แก่ รูปภาพ โดยครูนำรูปภาพที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบทเรียน มาใช้ประกอบการสอน

55.7 สื่อการสอนที่ครูนำมาใช้ ได้แก่ เครื่องใช้ เช่น ไม้บรรทัด กระเป๋าสตางค์ ดินสอ น้ำเช็ดหน้า เป็นต้น

55.8 สื่อการสอนที่ครูนำมาใช้ ได้แก่ เครื่องแต่งกาย เช่น เสื้อผ้า เข็มขัด ถุงเท้า รองเท้า เป็นต้น

55.9 หัวข้อสนทนา หัวข้ออภิปราย ได้แก่ ชาว เหตุการณ์ ประสมการณ์

55.10 อื่น ๆ ได้แก่ สื่อการสอนที่ครูคิดค้นแปลง จัดนำมาประกอบการสอน โดยมีได้อธิบายและไว้ในแผนการสอน

56. ครูใช้ภาษาง่ายและชัดเจน โดยใช้คำพูดบอกความหมายที่เหมาะสมกับระดับความสามารถที่เด็กจะเข้าใจ ใช้ภาษาที่เป็นภาษาของเด็ก ไม่ใช่ศัพท์ที่เป็นนามธรรมยากแก่การเข้าใจ โดยไม่อธิบายให้เด็กได้เข้าใจความหมายก่อน

57. ครูจัดกิจกรรมเหมาะสมกับเวลา โดยจัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับช่วงเวลาที่นักเรียนสนใจ

58. ครูจัดกิจกรรมเหมาะสมกับความสนใจของนักเรียน โดยจัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับความต้องการ และความสนใจของนักเรียน

59. ครูจัดห้องเรียนได้เหมาะสมกับกิจกรรม โดยจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่จะส่งเสริมการเรียนการสอน เช่น มีรูปภาพสวยงาม เกี่ยวข้องกับ

บทเรียนติดไว้ในห้อง คัดแปลงโยกย้ายที่นั่งนักเรียนให้เหมาะสมและสะดวกในการทำกิจกรรม

60. ครูพานักเรียนออกไปเรียนนอกห้องเรียน โดยนำนักเรียนออกไปทำกิจกรรมนอกห้องเรียน เช่น ในสนาม ห้องสมุด หรือห้องพระ เพื่อให้เหมาะสมกับบทเรียน

61. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมโดยทั่วถึง โดยพยายามให้นักเรียนทุกคนได้เข้าร่วมในการทำกิจกรรม มีใช้ให้คนเก่ง คนกล้า ทำ แต่เพียงผู้เดียวเสมอ

62. ครูสนใจและยอมรับฟังนักเรียนที่รายงานความผิดของเพื่อน โดยไม่ละเลยหรือบอกตักตักไป เมื่อนักเรียนรายงานความผิดของเพื่อน

63. ครูมีท่าทางกระฉับกระเฉงกระตือรือร้นในการสอน โดยแสดงท่าทางคล่องแคล่ว กระตือรือร้นสนใจสอน และมีอารมณ์สนุกสนาน ที่จะดำเนินกิจกรรมการสอนตลอดเวลา

64. ครูทำตัวเป็นกันเอง สนิทสนมกับนักเรียน โดยพูดหรือแสดงท่าทางที่ให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน เช่น การโอบไหล่ การหยอกเย้า เรียกชื่อเล่น

65. ครูมีท่าทางและวาจาสุภาพกับนักเรียน โดยแสดงให้เห็นถึงความเมตตา รักใคร่ พูดกับนักเรียนด้วยถ้อยคำอ่อนหวาน มีน้ำเสียงไพเราะนุ่มนวล มีท่าทางเรียบร้อย เป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน

66. บรรยายภาคในห้องเรียนสนุกและมีชีวิตชีวา โดยจัดห้องเรียนน่าอยู่ สะอาด ครูและนักเรียนร่าเริง สนุกสนานยิ้มแย้มแจ่มใส มีพฤติกรรมตอบสนองต่อกันอย่างดี

67. บรรยายภาคในห้องเรียนเคร่งเครียด เจ็บปวด โดยครูเข้มงวด เคร่งระเบียบบังคับจนนักเรียนไม่มีอิสระ ต้องระวังตัวมาก หรือครูมีท่าทางเคร่ง

เครียดเอาจริงเอาจัง จนนักเรียนรับบุคลิกนั้นมา ทำให้บรรยากาศในห้องเรียนเงียบสงบ ไม่มีพฤติกรรมตอบสนองใคร ๆ เท่าที่ควร

68. บรรยากาศในห้องเรียนน่าเบื่อ โดยห้องเรียนมีสภาพสกปรกรกรุงรัง อุปกรณ์ในห้องดูเกะกะไม่มีระเบียบ ห้องเรียนมีเสียงรบกวน การแสดงออกของครูอีกขาด นักเรียนส่วนใหญ่มีท่าทางง่วงนอน ไม่สนใจครูและกิจกรรมการเรียนการสอน

69. ครูวัดผลการเรียนด้วยการซักถาม โดยครูสนทนาโต้ตอบกับนักเรียน เพื่อหาข้อมูลว่า นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ บทเรียนที่เรียนแล้วเพียงใด ถูกต้องหรือไม่ ด้วยการสอบถามทางวาจา

70. ครูบันทึกการวัดผลตามตารางที่กำหนดไว้ในแผนการสอน โดยสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติตนของนักเรียน แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องผลการสังเกต และบันทึกพฤติกรรม หรือปัญหาที่เกิดขึ้น ในช่องหมายเหตุทันทีเมื่อสอนจบแผน หรือครูให้นักเรียนประเมินพฤติกรรมของตนเอง โดยครูเป็นผู้แนะนำ ให้คำชมเชย เมื่อนักเรียนปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ และให้นักเรียนแก้ไขข้อบกพร่อง เมื่อเห็นว่าปฏิบัติไม่ถูกต้อง แล้วให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องดี - ควรแก้ไข หรือประเมินค่าตนเองตามวิธีการที่ครูและนักเรียนตกลงกัน

การหาความตรงของแบบสังเกตพฤติกรรมการสอน (Validity)

ผู้วิจัยได้หาความตรงของแบบสังเกตพฤติกรรมการสอน โดยการนำแบบสังเกตไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความสอดคล้องและความครอบคลุมของเนื้อหาในแบบสังเกตกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมตามที่ระบุไว้ในแผนการสอนตามหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย หมวดจริยศึกษา ซึ่งเป็นการหาความตรงแบบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

การหาความเที่ยงของการสังเกตพฤติกรรมการสอน (Reliability)

วิธีหาความเที่ยงของการสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูในการจัดกิจกรรมตามแผนการสอนจรรยาศึกษานั้น ผู้วิจัยและผู้ช่วยได้ทำความเข้าใจรายละเอียดของพฤติกรรมการสอน ในแบบสังเกต ให้เข้าใจตรงกันก่อน แล้วนำไปสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนวิชาจรรยาศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนบ้านลำน้ำรายณ์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ในช่วงเวลาเดียวกัน 2 ครั้ง ๆ ละ 20 นาที จากนั้นก็ความถี่ลงในข้อความที่นับจำนวนความถี่ได้ ข้อความที่นับจำนวนความถี่ไม่ได้ ใช้นับที่การสังเกตโดยดูว่า ครูปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ พร้อมทั้งบันทึกเสียงพฤติกรรมการสอนที่เป็นคำพูดไว้ด้วย หลังจากนั้นผู้วิจัยและผู้ช่วยจะฟังพฤติกรรมการสอนจากเครื่องบันทึกเสียงอีกครั้ง เพื่อทบทวนโดยวิธีได้ปรึกษากัน นำผลที่ได้ไปคำนวณหาความเที่ยงจากการสังเกตพฤติกรรมการสอนแบบ

Interobserver Reliability (เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์ 2522: 85) โดยคำนวณหาเปอร์เซ็นต์ของความสอดคล้องกันตามวิธีของ William A. Scott 2 ครั้ง ได้ค่าความเที่ยงของการสังเกตคือ 0.84 และ 0.87.

ค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงของการสังเกตที่คํ่ากจะไมคํ่ากว่า (0.75) (Flanders 1970 : 41) ฉะนั้นแบบสังเกตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจึงมีความเพียงพอ ในการใช้เป็นเครื่องมือสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู ในการจัดกิจกรรมตามแผนการสอนจรรยาศึกษา

- ข. การสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของครู มีรายละเอียดดังต่อไปนี้
1. ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามของ บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์
  2. ศึกษาสาระสำคัญของหลักสูตร กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ค้นฉบับร่างแผนการสอนจรรยาศึกษา ฉบับปรับปรุงแก้ไข จากศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ ตลอดจนคุณลักษณะธรรมชาติของกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย นำสาระสำคัญที่ได้

มาวิเคราะห์เป็นจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม สื่อการเรียน การประเมินผล แล้วนำผลการวิเคราะห์มาเป็นหลักเกณฑ์ในการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนจริยศึกษา ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ต่อไป

3. แบบสอบถามเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ขอมูลเกี่ยวกับสถานภาพของครูคือ เพศ วุฒิทางการศึกษา อายุราชการ ประสบการณ์ในด้านการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประสบการณ์การอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน ประสบการณ์ในการอบรมการสอนจริยศึกษา

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียน และการวัดผลของแผนการสอนจริยศึกษา ฉบับปรับปรุงแก้ไข ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

การแปลความหมายในการตอบแบบสอบถามของครูนั้นใช้มาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ 5 = มากที่สุด, 4 = มาก, 3 = ปานกลาง, 2 = น้อย, 1 = น้อยที่สุด ให้นำมาพิจารณาแผนการสอนตามข้อเท็จจริง และประเมินค่าในช่องที่เห็นว่าเหมาะสมที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงแผนการสอนจริยศึกษา หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

4. นำแบบสอบถามไปให้ครูวุฒิ 13 ท่าน พิจารณาความเที่ยงตรงเพื่อข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเนื้อหา ให้อยู่ในขอบข่ายของกรพัฒนาหลักสูตรที่ครอบคลุมทุกด้าน และแก้ไขการไวยากรณ์ให้มีความเข้าใจชัดเจน

การรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำแบบสั่ง เกิดพฤติกรรมการสอนที่ได้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และความเที่ยงของการสั่ง เกิดแล้ว ไปสั่ง เกิดพฤติกรรมการสอนของครูที่เป็นตัวอย่างประชากร ในระหว่างเวลาที่มีการเรียนการสอนจริยศึกษา โดยสั่ง เกิดครูทั้ง 15

คน คนละ 4 ครั้ง ครั้งละ 1 คาบ เวลาเรียน ดัง เกิดติดต่อกันเป็นเวลา 4 วัน เพื่อ
 ให้ครอบคลุมพฤติกรรมที่ครูควรมีในการจัดกิจกรรมตามแผนการสอนจริงศึกษา ฉบับปรับ-
 ปรุงแก้ไขในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 บันทึกผลการสังเกตโดยระบบ Sign System
 คือ ผู้สังเกตคนเดียวกันรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมต่างๆที่เกิดขึ้นทันทีในระหว่างช่วง เวลาที่
 สังเกตแต่ละครั้ง ครั้งละ 4 ช่วงเวลา ช่วงเวลาละ 5 นาที บันทึกลงในแบบสังเกต
 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยไม่นับพฤติกรรมที่เกิดซ้ำอีกในช่วง เวลาเดียวกัน ผู้สังเกตจะมุ่งสัง-
 เกตว่ามีพฤติกรรมที่กำหนดไว้ในแบบสังเกต เกิดขึ้นในหอง เรียบหรือไม่ ถ้าเกิดขึ้นผู้สังเกต
 บันทึกลงในแบบสังเกต ถ้าไม่เกิดขึ้นก็ไม่ต้องจดบันทึกลงในแบบสังเกต แล้วรวบรวมขอ-
 มูลที่ได้จากการสังเกตนำมาวิเคราะห์ทางสถิติ

1.1 นำผลการสังเกตทั้ง 4 ครั้ง มาวิเคราะห์แบบพฤติกรรมการสอน
 ของครูในการจัดกิจกรรมตามแผนการสอนจริงศึกษา ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง
 และขนาดเล็ก โดยถือเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

- ถ้าพฤติกรรมใดที่ผู้สังเกตพบทุก 4 ช่วง เวลาที่สังเกต ไล่คะแนน 4 คะแนน
- ถ้าพฤติกรรมใดที่ผู้สังเกตพบ 3 ช่วง เวลาที่สังเกต ไล่คะแนน 3 คะแนน
- ถ้าพฤติกรรมใดที่ผู้สังเกตพบ 2 ช่วง เวลาที่สังเกต ไล่คะแนน 2 คะแนน
- ถ้าพฤติกรรมใดที่ผู้สังเกตพบ 1 ช่วง เวลาที่สังเกต ไล่คะแนน 1 คะแนน
- ถ้าพฤติกรรมใดไม่เกิดเลยทุกช่วง เวลาที่สังเกต ไล่คะแนน 0 คะแนน

การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนจริงศึกษาแต่ละราย-
 การพฤติกรรมเป็นดังนี้

1.1.1 ถ้าพฤติกรรมใดไล่ค่าเฉลี่ยระหว่าง 13.6-16.00

หมายความว่า ทรูปฏิบัติพฤติกรรมนั้นมากที่สุด

1.1.2 ถ้าพฤติกรรมใกล้เคียงค่าเฉลี่ยระหว่าง 10.6-13.5

หมายความว่า ทรูปฏิบัติพฤติกรรมนั้นมาก

1.1.3 ถ้าพฤติกรรมใกล้เคียงค่าเฉลี่ยระหว่าง 5.6-10.5

หมายความว่า ทรูปฏิบัติพฤติกรรมนั้นปานกลาง

1.1.4 ถ้าพฤติกรรมใกล้เคียงค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.6-5.5

หมายความว่า ทรูปฏิบัติพฤติกรรมนั้นน้อย

1.1.5 ถ้าพฤติกรรมใกล้เคียงค่าเฉลี่ยระหว่าง 0-2.5

หมายความว่า ทรูปฏิบัติพฤติกรรมนั้นน้อยที่สุด

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาแล้วไปให้ครูสอนจริงศึกษานำขึ้นประเมินศึกษาปีที่ 1 ที่เป็นตัวอย่างประชากรจำนวน 15 คน ตั้งแต่เริ่มไปศึกษาคอซซัง เอกสารสอน เพื่อให้ครูตอบและบันทึกความคิดเห็นลงทันทีที่สอนแผนการ-สอนแต่ละแผนจบลง เริ่มตั้งแต่แผนการสอนที่ 1 จนถึงแผนการสอนที่ 29 และเก็บแบบ-สอบถามคืนมาทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100

2.1 นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนน และนำค่าที่ได้ไปวิเคราะห์

ทางสถิติ

การตรวจให้คะแนนในแบบสอบถาม ตอนที่ 2 กระทำดังนี้

ชี้ก ✓ ของ เห็นควมมากที่สุด ให้ 5 คะแนน

ชี้ก ✓ ของ เห็นควมมาก ให้ 4 คะแนน

ชี้ก ✓ ของ เห็นควมปานกลาง ให้ 3 คะแนน

ชี้ก ✓ ของ เห็นควมน้อย ให้ 2 คะแนน

ชี้ก ✓ ของ เห็นควมน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

การวิเคราะห์หขอมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์หขอมูล ด้วยวิธีการทางสถิติ

1. คำนวณค่าเฉลี่ยของคะแนนของครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก ที่แสดงพฤติกรรมการจัดกิจกรรมตามแผนการสอนจริงศึกษา แยกตามประเภทของพฤติกรรม และแยกเป็นรายขอ
2. คำนวณค่าส่วน เบี่ยง เชนมาตรฐานของพฤติกรรมการจัดกิจกรรมตามแผนการสอนจริงศึกษา แยกตามประเภทของพฤติกรรม และแยก เป็นรายขอ
3. เปรียบ เทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการจัดกิจกรรมตามแผนการสอนจริงศึกษา ระหว่างครูที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) ถ้าปรากฏว่าการทดสอบค่า เอฟ (F-test) มีนัยสำคัญ ก็จะทดสอบความแตกต่าง ของพฤติกรรมการสอนของครูโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก เป็นรายขอ โดยการทดสอบอัตราส่วน F (F-Ration) ตามวิธีของ เชฟเฟ (Shcheff's Post Hoc Testing)
4. คำนวณค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยง เชนมาตรฐานความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับแผนการสอนจริงศึกษา ฉบับปรับปรุงแก้ไข ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แยกตามขนาดโรงเรียน
5. เปรียบ เทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นระหว่างครูโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก เกี่ยวกับแผนการสอนจริงศึกษา ฉบับปรับปรุงแก้ไข โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance)